

N:o 15.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Mars 1878, kl. 5 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om förändrad lydelse af 25 kap. 9 § Rättegångsbalken.

Från Andra Kammaren har till Lag-Utskottet öfverlemnats en af herr *Jöns Rundbäck* väckt motion, N:o 72, deri motionären anført, huru som stadgandet i 25 kap. 9 § Rättegångsbalken derutinnan företedde en anmärkningsvärd ofullständighet, att någon särskild vadetid till Göta Hofrätt icke funnes föreskrifven för Göteborgs stad och de der intill liggande Askims, Säfvedals och Östra Hisings härad, enär nämnda stad och härad, ehuru belägna i Vestergötland, icke tillhörde vare sig Skaraborgs eller Elfsborgs län, för hvilka vadetiden vore fyratio dagar, eller »Bohus län», för hvilket samma tid vore satt till sextio dagar. På grund häraf har motionären hemstält, att Riksdagen för sin del ville besluta, *antingen* att 25 kap. 9 § Rättegångsbalken måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»I de saker — — — — — på den nittionde dagen; i Göta Hofrätt från samtliga underrätter som derunder lyda, på fyrationde dagen; i Hofrätten öfver Skåne och Blekinge — — — Hofrätt»;

eller ock att nämnda § skulle lyda sålunda:

»I de saker — — — — — på den nittionde dagen; i Göta Hofrätt ifrån häradsrätt i Östergötland, Kalmar län, Småland, Skaraborgs och Elfsborgs län på fyrationde dagen; ifrån häradsrätt i Halland, Dal och *Göteborgs samt* Bohus län på sextionde dagen; i Hofrätten öfver Skåne och Blekinge — — — — — Hofrätt».

Den obestriddiga ofullständigheten uti ifrågavarande § har hufvudsakligen uppkommit i sammanhang med den förändrade lydelse, den-

samma i följd af lagmansrätternas indragning erhöi genom Kongl. Förordningen den 18 April 1849. Dessförinnan hörde Vestra och Östra Hisings härad till Vestgöta, Dals och Bohus läns, samt Askims och Säfvedals härad till Hallands och Elfsborgs läns lagsagor, och bestämmeelse om vadetiden från vederbörande lagmansrätter omfattade således jemväl de mål, som från nämnda häradsrätter till lagmansrätterna inkommit, men vid förändringen förbisågs, att genom föreskriften om målens omedelbara fullföljd från häradsrätterna till Göta Hofrätt bestämmeelse komme att saknas om vadetiden från de häradsrätter, hvilka suto inom Vestergötland, men icke inom Skaraborgs eller Elfsborgs län.

I afseende å vadetid från rådhusrätt i annan stad, än der hofrätt sitter, bibehåller deremot 25 kap. 15 § Rättegångsbalken fortfarande samma lydelse, som när lagen först affattades, eller att »vare dag dertill, som i 9 § om hvarje landsort — — är föresatt», hvarför bristen i bestämmandet af vadetid för Göteborgs stad är lika gammal som lagens affattning.

Den nu antydda ofullständigheten har visserligen synts Utskottet vara af natur att påkalla lagbestämmeelse i ämnet, men icke egnad till utgångspunkt för stadgande af en lika vadetid af fyratio dagar från samtliga under Göta Hofrätt lydande underdomstolar, hvilken fråga lämpligast bör tagas i öfvervägande i sammanhang med den förestående omarbetningen af Rättegångsbalken i dess helhet; och då för Askims och Säfvedals härad samt Göteborgs stad hittills, i enlighet med hvad för underdomstolar inom Elfsborgs och Skaraborgs län finnes stadgadt, en vadetid af fyratio dagar tillämpats, hvaremot för Östra och Vestra Hisings härad, hvilka äro förenade till ett tingslag med gemensam tingsstad inom Vestra Hisings till Bohus län hörande härad, en vadetid af sextio dagar på grund af lagens redan gifna bestämmeelse är gällande, har Utskottet trott den anmärkta bristande fullständigheten enklast och lämpligast kunna afhjelpas genom att i ofta berörda 9 § uttrycket »Skaraborgs och Elfsborgs län» utbytes mot uttrycket »Vestergötland», samt får Utskottet alltså värdsamt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta följande förändrade lydelse af 25 kap. 9 § Rättegångsbalken, sådant detta lagrum lyder enligt Kongl. Förordningen den 4 December 1866:

»I de saker, som genom laga vad gå till Svea Hofrätt ifrån häradsrätt i Upland, Södermanland, Vestmanland, Nerike och Gestrikland, ingifve käranden sin inlaga innan klockan tolf på den fyrationde dagen,

den oräknad då häradsrättens dom föll, eller hafve sitt vad förlorat; ifrån häradsrätt i Kopparbergs län, Wermland, Helsingland, Jemtland, Herjeådalen, Medelpad och Ångermanland samt på Gotland på den sextionde dagen; ifrån häradsrätt i Vesterbotten på den nittionde dagen; i Göta Hofrätt ifrån häradsrätt i Östergötland, Kalmar län, Småland och Västergötland på fyrationde dagen; ifrån häradsrätt i Halland, Dal och Bohus län på sextionde dagen; i Hofrätten öfver Skåne och Blekinge ifrån häradsrätt i dessa landskap på den fyrationde dagen. I vaxel- och sjörättssak vare tid hälften kortare, att fullfölja vad ifrån häradsrätt i hvarje ort till hofrätt.»

Stockholm den 4 Mars 1878.

På Utskottets vägnar:

H. G. v. GEGERFELT.

Reservation:

af Herr *von Gegerfelt*, med hvilken Herr *Asplund* instämt: »Uti 25 kap. 9 § Rättegångsbalken, efter den lydelse samma lagrum senast genom Kongl. Förordningen den 4 December 1866 erhållit, bestämmes vadetiden från häradsrätt i Bohus län till sextio dagar. På grund häraf och då Askims och Säfvedals härad, ehuru tillhörande Göteborgs och Bohus län, äro belägna inom Västergötland, som, med undantag af nämnda härad, utgöres af Skaraborgs och Elfsborgs län, har, allt sedan till följd af lagmansrätternes genom Kongl. Förordningen den 18 April 1849 skedda indragning de ditintills af lagmansrätt handlagda tvistemål kommit att fullföljas från häradsrätt till Hofrätt, vadetiden från Askims och Säfvedals häradsrätter samt den jemväl inom Västergötland belägna staden Göteborgs rådstufvurätt antagits utgöra fyratio dagar, äfven som från Vestra och Östra Hisings häradsrätt, af hvars domsområde största delen, eller Vestra Hisings härad, ligger inom Bohus län, och som jemväl der inom har sin tingstad, vadetiden blifvit be-

räknad till sextio dagar; Och enär aldrig, så vidt jag kunnat inhemta, någon tvekan förefunnits om riktigheten af en sådan tillämpning af ofvan omförmälda §, anser jag, om än den samma må anses i berörda hänseende sakna tydlighet eller fullständighet, någon åtgärd i anledning af den nu väckta motionen desto mindre erforderlig, som en omarbetning af Rättegångsbalken i dess helhet torde vara snart att förvänta»;

af Herr *Ribbing*, som icke fann föreslagna lagförändringen nödig;

af Herr *Samzelius*.

N:o 16.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Mars 1878, kl. 5 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 5 kap. 1 § Strafflagen.

Under framhållande, att, då Strafflagen i sitt 5 kapitel 1 § tillerkände domstol rätt att förordna, det barn under femton år, som begått brott, skulle i allmän uppfostringsanstalt insättas, om tillgång der till funnes, det syntes vara i hög grad lämpligt att, intill dess ett tillräckligt antal sådana allmänna anstalter kommit till stånd, staten räckte en hjälpsam hand åt den enskilda välgörenhet, som offrade sig för vanartad ungdoms fostring, hvilket understöd emellertid icke borde bestå blott i anslag af allmänna medel, utan äfven i sådana lagstiftningsåtgärder, hvarigenom dessa enskilda anstalters arbete blefve betryggadt så väl för samhället som dem sjelfva, har Herr *S. Johnson* i en af Andra Kammaren till Lag-Utskottet remitterad motion, N:o 39, föreslagit, att Riksdagen för sin del måtte besluta dels den ändring i 5 kap. 1 § Strafflagen, att det derstädes förekommande uttrycket »allmän uppfostringsanstalt» utbyttes mot »fostringsanstalt för vanartad ungdom», dels ock att till paragrafen måtte läggas ett nytt så lydande moment: »När vanartigt